

T ó l d a l é k.

*A Magyar Kurirnak, September 21-ik napján
kolt 24-ik darabja mellé.*

E l e g i a

Clarissimo, ac Doctissimo Viro Domino
MICHAELI TERTINA

Regii BMU Clavaradiensis Universitatis Gymnasij
Pro Directori, et Humaniorum Litterarum
Professori Primario — nec non, Regii Er-
langenfis Instituti Ordinario — Ducalis au-
tem Latinæ Eruditorum Societatis Jenensis
Honorario Sodali.

Authore

Ladislao Nagy de Peretsen,

Comerali Notarió, in Eruditorum Patriae Filiorum
Trophæum. — 1802. — Die 20. Aug. concinnata.

---

*Et quisquam ingenuas etiamnum suscipit artes,
Aut tenerum dotes Carmen habere putat?*

Ovid. Am. L. III.

Multa decent homines sub eodem sidere natos,
Quæ pro venturâ posteritate notent.
Vix poterit mundo major tamen esse voluptas;
Aut magis humanum, nec juvat ulla, genus:
Quam studium scriptis gravium mandare virorum;
Atque per alternas concelebrare vices.

Aspice; Pergamei Cæsus memorator Homerus
Vivit, cumque suis *Ilias* aucta viris.
Maximus ingenio Leithæas Ennius undas
Effugit, Ausoniæ, Scipiadasque canens.
Augusti vates, Eræaque arma leguntur,
Et Messala, tuum, culte Tibulle, decus.
Bonfinius Linguæ species facunda Latinæ
Hunniaden recolit, Progeniemque sum.
Aemula quid memorem Friderici bella duelli;
Aut Leopoldirâ, perta Trophæa, manu?
Carole, quid Vestrum, Venetos, juncture, trium-
phum
Atque decennali Prælia gesta sago?
Obruor hic numero; pater his est author Apollo,
Alioq[ue] sunt laet omnia nimis, aquæ
Ergo, Te dubitem nostris decorare Camænis
Tertia, Pannonicî, clare Poëta, soñ?
Qui nuper Xenium, dederas Ercomi Fratri
Cæseris, Austriadum, svave poëma, Luci! a)
In quo, tam gravitas vocum, quam bella venustas
Emicat, Audinæ pectine conta Lyre.
Nec caret effectu, cultus pia Cura, fidelis —
Respiciunt alto Numina sæpe polo:
Cernis, ut interdum Samiæ Cortina Sibylæ
Panditur, ad famulas sunt rata vota preces.
Jupiter obvelat cælestes nubibus arces,
Moxque repurgatis aéra mulcet uquis;
Sic, post Martis opus, post tanta negotia belli
Pincipis effulsit luce serenus apex,
Carolus ad vestrum cupiit rescribere versum
Dignatus propriae mittere signa manu.
En, Astræa redit, redeunt Corvinia Sæcla,
Numinaque ad populos, cerne, venire suos.

a) Ut sub Nro. 43. Magyar Kurir existit', Sereniss. Princeps Carolus Xenium sibi submissum, responso propriæ manus fertile, prosequi dignatus est.

Heu felix certe tellus, nimiumque beats,
 Quæ Sophicâ celebres parturit arte viros —
 Faustior ast illa est, quæ Docti terra sub alto
 Principis auspicio tollit ad astra c̄put!
 Tracia nunc etiam, docto regnata *Lycurgo*,
 Floret, et ex hæc caurus Ulysses humo.
 Quid referam Thebas? Trojam, quid Apollinis
 arcæ,
 Quæ loca principibus reditis clara suis?
 Grex bonus hæc sequitur Ductorum exempla suo-
 rum,
 Qui ritet ad dominum sideris ordo thronum.
 His similes patriæ numerantur membra palestiae,
Bodleian Library Cluj
Assiduus Kovachich, Dominæ spes altera Budæ: b)
 Protulit Historicas Aera vetusta probas.

b) Hic enumerantur ii viri, quibuscum D. *Michael Tertina* Correspondentis fovet, præter reliquos hi — 1-mo D. *Martinus Georgius Kovachich* Historicus, et Diplomatarius, Budæ residens. 2. D. *Georgius Aranka*, Tabulae Regiae in Transylvania Assessor a' Libris Aestheticis patrio sermone scriptis notus. 3. *Joannes Chrysostomus Hannulik* Academæ Romanæ Arcadiæ dicæ, et aliarum Societatum Commembrum, Poëta Lyricus in orbe latino notus. 4. *Georgius Aloysius Szerdahelyi* Abbas, et Canonicus Vaciensis. — Author Sylvæ Parnassi Pannonici, ubi se Mercurianum Budensem appellat, in Elegidiis clarus. 5. *Christianus Engel* Hungarus, ad Ex. Cancellarium Transylvanicò Aulicam Concipisti; Librorum C. R. Censor; Societatum Pragensis, et Götinganæ sodalis, vir omnigena doctrinæ conspicuus — cui Alexander Rufforum Imperator annulum aureum gemmis distinctum dono submisit.

Ipse, suos libros ad luminis extulis oras —

*Notus, Aranka, tuum, Dæica terra, jubar,
Plaudimus Hannuliko, quo non præstantior alter,*

Qui moveat lyricos dulciss arte sonos.

*Cingere, Zerdaheli, sylvestris flore camoenæ
Antistes elegis, Mercuriane, modis.*

*Engel, ades! nostris scriptor celeberrimus oris,
Cui mittunt donum, Ruslīca Regna, suum.*

*Quis Te, Romani, tacitum, Pazmane, Galeri, c)
Varradiique sinat, gloria prisca, soli?*

Jaw, Josa; Vajkovichus; Mihalócius; atque Ganbózty

*Janus et extremum jam subire diem
Hi fuerant soles studii, dum vita manebat.*

*Consortes patræ, Luminæ rari, in æ. d.)
Horum, quisque decus famæ, laurumque momor-*

dit.

*Obrueratque suos nec Libitina rogos,
Nemita sed nostri laudabant usque nepotes —*

*Chrysius auriferæ dum cumulabit aquas;
Dum Piæ u' vives Musis, comitate Bachinszky d)
Telekiæ stirpis dum Domus alta manet;*

c) *Petrus Pazmanus Cardinalis — Emerius Vajkovits, Piæpositus Colocensis — Janus Pannonius quondam Quinque Ecclesiensis Episcopus, et poëta suæ ætatis. — Antonius Ganbózty Cenoricus Varadiensis — nec non Georgius Mihálócy. — Gregorius Josa Professores Varadiensis defuncti olim editis operibus et poësi celebres.*

*) *Isti nati sunt Varadini quae est mea quoque Patria.*

d) *D. Tertina, his Mæcenatibus inclaruit, ut, Andrea Bacsinszky Episcopo Munkatsensi & D. Comite Teleky Samuele, Cancellario aulico : ac demum, Francisco Szecsényi Cubiculariorum Regalium Magistro.*

Atque *Szechéniadum* fueris dum Cura secundo
Tertina, pro studiis, fulte, patrocinio.
 Nam velut evinctæ splendent adamante Coronæ;
 Fulget, in annules, gemma relata, rotas;
 Ac magis auricomæ scintillant æthere stellæ
 Non secus, haec Patriam turba coruscat hu-
 mum.

Hos ego, qui faveant vobis, si proloquar omnes,
 Illias est numeris longa futura meis.
 Sufficiat, nuper missum *Jennense Minerval*
 Pierium *Erlangæ* Te subiisse chorū! e)
 Hæc fuerint potius laudum documenta Tuarum;
 Quam fluxas numeres Pygmalionis opes.
 Hæc producuntur in *Centraaluniversiteit Leiden* Gallo
 Duceret, ac sensus imbuat arte suos.
 His ego Te lectis Aradensi rure corymbis
 Dono; et ad Aonias affero munus aquas:
 Ut colere, agnoscat ventura nepotibus ætas,
 Me Patriæ celebres, tempus in omne, viros.

e) *Jena*, est in Circulo Saxonico Superiore; sed *Erlangæ* in circulo Franconico. — In quibus civitatibus existentium Eruditarum Societatum commembrum est D. Michséi *Tertina* — uti in *Magyar Kurir*, 1802 sub Nro 28 & 50, uberius exponitur.

MVsae rosnaVIenses
AnDreae zalo
Gratla
▲VgVstI regls FranCIoCI
et
VIrtVte sVa tertIo
PraeLato JaszsoVIensi.

Non novit Virtus Calamitati cedere
BCU Cluj / Central University Library Cluj
p. S. Minus in Senectate

Deliciae quondam Jászo, quod quindecim ab annis
Conciderat, priscum perdideratque decus.
Hec ubi maiestas, ubi splendor, gloria fama,
Vix aliqua antiqui signa decoris habet.
Illa loca a' multis toties celebrata per annos,
Nunc horrent turpi squalida facta situ.
Marebant errepta sibi sua gaudia fratres,
Nobiscumque suas perdidit omnis opes.
Diversa extia experti, variasque procellas,
Incerti, dabitur nunc patri æde frui.
Omnia tempus edax ita deformarat, ut hospes
In medio Jászo Jaszia querat ubi es?
Ofatum infelix! o sors male fida, profecto
Nostra fuit tristi mersa carina loco
Et quid miremur tantes si agitata per undas
Amisit vires vita caduca suas.
Non tulit hanc speciem Divino pectore Princeps
Franciscus, nivei spesque, salusque chori.
Ille hodie abstergit senium, faciemque priorem
Induist, et veteri jussit honore frui.
Illius imperio quindenis exul ab annis
Candidus ad patrios ordo redire focos.

Jussus; ut Hungarise, Petribus, teneraque juventas
 Sollicitus faveat, propiciatque Pater.
 O studiis placitura meis *Faszovia* posthac
 Incipis erectis luxuriare comis!
 Hic jam tranquillo vivemus tempora cursu,
 Dum veniat fatis hora suprema meis.
 Viximus ærumnas inter lachrymos que multum
 Tempora, jam patria nunc datur urbe frui.
 Ut, quod tot curae, tot detraxere dolores,
 Restituat vati Parthenopea suo.
 Nulla per obductum decurrent nubila coelum,
 Arguta Augustum concinet cmen avis.
 Dii Matis ad *Fazzo* rediit dum Candidus ordo,
 Candida saecu*li* solvire vela nota.
 Dii Patri, quorum de nutu huc advena classis
 Appullit, atque iovas constituitque domos.
 Litoribus iam nostris evertite pestem
 Post hac, quam passi cum pietate sumus.
 En faveat Augustus Regni nostri o decus, o lux!
 Hungarici, per quem libera turba sumus;
 Sub quo speramus Saturniæ saecula, cum sol
 Exoriens nostra clerior aede micet.
 Sit Jove Creta potens, sint clari ab Apolline Delphi,
 Terra rudimentis nostra beata tuis.
 Ardua sunt superata, novas mea Carmina vites
 Sunnitate, per durum gloria crevit iter.
 Nunc opus est alia crinem componere fronde
 Huc, huc cum sertis Bachæ jocose veli.
 Ingredere, o felixque subi pede nostra secundo
 Limina, propenos, et venerare Deos.
 Ingredere *Andreas*, partos virtute triunphos
 Accipe, *Fransiscus* Jure dedit, quod habes.
 Aspice pullata maerentem in veste Coronam
 Fratrum annos plures, jam decor ecce redit;
 Aspice Primores populi, queis vulnere tanto
 Confossis, summus jubilns ore sedet.
 Quis quis ades! bona verba, et lætas edite voces,
 O lux delicias inter habenda meas.

Vos vero Fratres, qui mecum plurima passi
 Propitiis hodie thura litate Diis
 Ipsa sed imprimis solemnes inde cultus,
 Et tua purpurea tempora cinge rosa.
Franciscoque Tuo Jaszovia grata perenna.
 Quæ accepisti, sunt munera rara hodie.
 Alba Tibi vestis, nullo violata veneno
 Adsit, et ingeminos defluat apta pedes.
 Magna parens Juno centum comitata ministris
 Huc ades, et votis annue diva meis.
 Annue *Francisci* comitatus vota *Josephi*,
 Hungarici Regni gloria, splendor honos!
 Annue, cui robur præclaraque pectora semper
 Carale, et invicta dura per arma manus
 Annuit O proceres, quorum de munere avitum
 Accipiet Jaszo, Rege favente, decus.
 Debet in acceptis vobis, quod scripta loquuntur
 Substrata Augusto, Principibusque Viris,
 Pectoribus niveis secum bene facta recondet
 Aeternumque memor nomen ad astra feret.
 Jam clausa effossis erumpunt ossi sepulchris,
 Et referunt veteres *Jaszica* saxa rogos.
 Nimirum tanto cupiunt sub Principe manes
 Vivere, et ad natus umbra vocata venit.
 Quæque diu ambiguis huicdum fortuna vagata est
 Passibus, heu certa stat bene nixa rota,

* * *

Restauratorem primum tres ante tricinta
 Annos *Sauberer* Andream *Jaszovia* vidit:
 Restauratorem quindenos pressa per annos
 Accipis Andream *Jaszovia* laeta secundum.
 Nomen idem Patri, et nato praesagit eundem
 Andreeae denato Andream reque futurum.